

CUVÂNT ÎNAINTE

Unul dintre cele mai cutremurătoare texte din Sfânta Scriptură ce se adresează preoților și mărturisitorilor lui Dumnezeu aparține profetului Iezechiel: „Fiul Omului! Iată te-am pus străjer casei lui Israel; vei asculta deci cuvântul ce-Mi va ieși din gură și-l vei vesti ca din partea Mea. De voi zice celui rău: Vei muri! Și tu nu-l vei înștiința, nici nu-i vei grăi pentru a abate pe cel rău de la calea lui cea rea, ca să trăiască, cel rău va pieri în nelegiuirea sa și Eu voi cere sângele lui din mâna ta. Iar dacă tu vei înștiința pe cel rău și el nu se va întoarce de la răutatea lui și de la calea sa cea rea, acela va pieri de păcatul său, iar tu îți vei mântui sufletul. De asemenea, când cel drept se va abate de la dreptatea sa și va săvârși răul când voi pune înaintea lui o cursă și va muri, dacă tu nu l-ai înștiințat, acela va muri pentru păcatul său, iar faptele lui de dreptate, pe care le-a făcut el, nu i se vor pomeni, și Eu voi cere sângele lui din mâinile tale. Iar dacă tu vei înștiința pe cel drept să nu păcătuiască și el nu va păcătui, atunci va fi și el viu, pentru că a fost înștiințat și îți vei mântui și tu sufletul tău” (*Iezechiel* 3, 17-22). Cu această conștiință profetică este gândită fiecare întrebare și răspuns pe care cititorul le întâlnește în textele adunate cu migală de părintele Cătălin Pălimaru, directorul Editurii Renașterea și realizatorul emisiunilor ABC-ul credinței de la Radioul Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului.

De la primele pagini ale „ABC-ului credinței” realizezi că ești în fața unui op important atât din punct de vedere

duhovnicesc, moral, liturgic cât mai ales catehetic. O carte ce nu se dorește „încă o carte” pe raft, ci se oferă cititorului cu misiunea dată odinioară de Dumnezeu profetului Iezechiel. Lectorul să se aștepte să interacționeze cu un text clădit pe dialog, propedeutic, cu aură patristică, ce depășește degajat duhul scolastic al catehismelor clasice. Reporterul e dinamic, nu are întrebări standardizate, ci concentrează întreaga experiență livrescă și pastorală, formulează strălucit și încarnează fără menajamente pe creștinul copleșit de întrebări existențiale sau moral-practice.

Destinatarul lucrării nu este doar creștinul laic, ci și păstorul comunității. Folosul duhovnicesc depășește unilateralul deschizându-se spre toți cei care se înfruptă din întrebările și răspunsurile autorilor. De la simplul căutător de sens până la cel mai preocupat preot, toți, deopotrivă, pot să se hidrateze din gândirea celor doi parteneri de dialog.

Pe de altă parte, florilegiul „ABC-ului credinței” relevă, pune în valoare, pentru cei care nu l-au cunoscut personal, pe Părintele Episcop Teofil, delicatețea, blândețea, părinteasca dragoste și inteligența duhovnicească sădite cu mărinimie de Creatorul în acest prelat al Bisericii. O carte filocalică, o *filocalie a prezentului*, un ghid de supraviețuire și viețuire în cetatea asediată de superficialitate, ofertantă prin abundența de nou și sufocantă pringolul moral. Păstrând proporțiile, cartea amintește de catehezele mici și mari ale Sfântului Teodor Studitul¹, prin stilul personal și mesajul adânc, de dialogurile Sfântului Maxim

¹ SFÂNTUL TEODOR STUDITUL, *Catehezele Mici*, trad.de Laura Enache, col. Viața în Hristos, vol.10, studiu introductiv de Julien Leroy, Doxologia, Iași, 2018; SFÂNTUL TEODOR STUDITUL, *Catehezele mari. Cartea a II-a*, trad.de Laura Enache, col. Viața în Hristos, vol. 9, studiu introductiv de Julien Leroy, Doxologia, Iași, 2018.

Mărturisitorul², prin dinamica întrebărilor și complexitatea răspunsurilor sau prin grija de a acoperi majoritatea aspectelor vieții după modelul lui Varsanufie și Ioan din Filocalia XI³.

Temele acoperă cu generozitate întreaga paletă a învățăturii creștin-ortodoxe și duc la un alt nivel ceea ce a fost deja publicat în primul volum⁴: „Darul lacrimilor în viața duhovnicească; Despre sinucidere; Despre moarte; Despre minte; Educația spirituală a copiilor; Viața duhovnicească a tinerilor; Credința la maturitate; Credința la bătrânețe; Lucrarea duhovnicului; Despre credință și încredere; Cuvântul omului și cuvântul lui Dumnezeu; Despre singurătate; Voia lui Dumnezeu și voia omului; Vârstele vieții spirituale”; toate sunt tratate cu generozitate și izvorăsc din dragostea părintelui ce-și dorește doar binele pentru copiii lui.

Îmi exprim gratitudinea pentru chemarea de a scrie câteva rânduri la deschiderea acestei cărți. Îl felicit pe Părintele Cătălin Pălimaru pentru destoinicia formulării întrebărilor, a deschiderii spre teme de maximă actualitate, dar mai ales pentru hărnicia dovedită în culegerea textului, muncă deloc facilă. Părintelui Episcop Teofil îi mulțumesc pentru răspunsurile paterical-filocalice, pentru ghidarea ce, odată pusă în pagină, va lumina generații de preoți și credincioși, copii, tineri, adulți și vârstnici. Am convingerea că nepublicarea acestor dialoguri ne-ar fi lăsat mai săraci, păgubiți de înțelepciunea genuină a părintelui episcop și de întrebările sfredelitoare, inteligente și

² SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Întrebări și nedumeriri*, trad. de Laura Enache, studiu introductiv, indici, bibliografie și note de Dragoș Bahrim, Doxologia, Iași, 2012.

³ *Filocalia*, vol. XI, traducere din grecește, introducere și note de Pr. Dumitru Stăniloae, Humanitas, București, 2009.

⁴ *ABC-UL CREDINȚEI. Părintele Cătălin Pălimaru în dialog cu Părintele Teofil Roman*, Vol. I, *Inima între virtute și păcat*, Renașterea, Cluj-Napoca, 2023.

pline de curaj ale intervievatorului. O lectură ce te lasă la final cu sentimentul că poți trece la un nou nivel duhovnicesc întrucât în „ABC-ul credinței” sunt așternute cuvintele, precum odinioară în Iezechiel, pentru a cunoaște ce dorește Dumnezeu de la fiii și fiicele Sale.

Pr. lect. univ. dr. Liviu Vidican-Manci